

TVIRTINU

3 Lietuvos valstybės saugumo komiteto
P i r m i n i n k a s
generolas majoras

J. PETKEVICIUS

1979 m. gegužės mėn. 11 d.

Tardymo veiksmų ir operatyvinių priemonių
planas baudžiamajoje byloje Nr.72

Baudžiamąją bylą Nr.72 iškėlė 1979 m. balandžio 1 d.
Ukrainos TSR Krymo srities valstybės saugumo komiteto valdy-
bos tardymo poskyris

VYTUI Gyčiui, Aloyzo s.,

gimusiam 1960 m. Anykščių r. Troškūnų k.,
TSRS pil., VIKJS nariui, turinčiam 10
kl. išsimokslinimą, mokėsi Rygos jūrei-
vystės mokykloje II kurse, laikinai nie-
kur nedirbusiam, neteistam, nevedusiam,
gyv. Panevėžio r. Krekenavos miestelyje,

ir

VEPŠTUI Antanui, Juozo s.,

gimusiam 1960 m. Anykščių r. Kovarsko m.,
TSRS pil., nepartiniam, Krekenavos vidu-
rinės mokyklos XI kl. moksleiviui, gyv.
Panevėžio r. Krekenavos m.

1979 m. balandžio 10 d. G.Vytui ir A.Vepštui pareikšti
kaltinimai tuo, kad jie pagal išankstinį susitarimą, siekda-
mi neteisėtai pereiti TSRS valstybinę sieną, pasinaudojus or-
laiviu, 1979 m. balandžio 1 d. įsėdo į lėktuvą JAK-40, reiso
Nr.G-546, kuris skrido maršrutu Simferopolis-Kutaisi ir po
to, kai lėktuvas pakilo, grasindami jį susprogdinti pareika-
lavo nutupdyti Turkijos teritorijoje, tačiau jų nusikalstamas
sumanymas buvo nutrauktas orlaivio įgulos veiksmais, tai yra

padarius nusikaltimus, numatytus Ukrainos TSR BK 19 str., 17 ir 75 str. I d., 17 ir 217² str. II d.

1979 m. balandžio 24 d. ši baudžiamoji byla perduota į Lietuvos TSR VSK tardymo skyrių tolimesniau tardymui atlikti.

Bylos tyrimo eigoje kyla dvi pagrindinės versijos:

1. Kaltinamieji Vytas G.A. ir Vepštas A.J. padarė nurodytus nusikaltimus, siekdami neteisėtu būdu išvažiuoti iš Tarybų Sąjungos ir apsigyventi užsienyje tik iš buitinių sumetimų.

2. _____ " _____ G.Vytas ir A.Vepštas siekė išduoti Tėvynę.

Galima prielaida, kad kaltinamieji G.Vytas ir A.Vepštas bėgo į užsienį ir siekdami išvengti baudžiamosios atsakomybės už kurį nors kriminalinį nusikaltimą, tačiau byloje tokių duomenų kol kas nėra.

Siekiant visapusiškai ir pilnai ištirti šią baudžiamąją bylą - išaiškinti visus kaltinamųjų ryšius, kurie gali būti šaunamojo ginklo įsigijimo šaltiniu, spręsti klausimą dėl patraukimo baudžiamajon atsakomybėn asmenų, kurie tikrai žinojo apie ruošiamą nusikaltimą, o taip pat nustatyti kaltinamųjų G.Vyto ir A.Vepšto nusikalstamų veiksmų motyvus, byloje būtina atlikti:

1. Surinkti kaltinamąjį Vytą G.A. charakterizuojančius duomenys:

- apklausti jo buvusius klasės draugus ir pažįstamus:

DILKĄ Antaną, iš kurio jis paėmė pastarojo giminių - JAV piliečių adresą;

ŽALĄ Rimantą, šiuo metu atliekantį karinę tarnybą Kaliningrado sr. Baltijsko m. k/d 13004;

DARGUŽI Rimantą, gyv. Siauliuose,

† ANTANAITI Albiną.

Vykdo: vyr. tardytojas-kapitonas Daugalas
iki š.m. gegužės 21 d.

2. Apklausti artimus kaltinamojo G.Vyto draugus, su kuriais jis bendravo Rygos jūreivystės mokykloje.

(Apklaustos metu atsižvelgti į tai, kad G.Vytas savo nusikalstamo sumanymo galėjo neslėpti nuo draugų ir jiems apie tai turėtų būti žinoma)

- nustatyti ir apklausti 2-3 žmones iš dėstytojų tarpo Rygos jūreivystės mokykloje apie G.Vyto elgesį ir pažiūras;
- išreikalauti iš Rygos jūreivystės mokyklos G.Vyto charakteristiką;
- apžiūrėti G.Vyto asmens bylą;
- padaryti saugomo Rygos jūreivystės mokykloje G.Vyto paso poėmį.

Šiuo tardymo veiksmus atlikti komandiruotėje Rygoje.

Vykdo: vyr. tardytojas-kapitonas Daugalas
iki š.m. gegužės 28 d.

3. Prieš išvykstant į Simferopolį, kaltinamieji G.Vytas ir A.Vepštas buvo apsistoję pernaktuoti pas G.Vyto gimines - Dirmeikius, gyvenančius Vilniuje.

Nustatyti ir apklausti liudytojais -

DIRMEIKI Adolfą

DIRMEIKYTĘ Loretą, gyvenančius Vilniuje, Vairo 3-182
Loretos draugę vardu Nijolė.

(G.Vytas kameriniam šaltiniui pasakė, jog laiko relę, kurią jis panaudojo minos imitacijai, buvo paimta pas Dirmeikius ir jog jie žinojo apie jo nusikalstamus ketinimus)

Apklausoje metu stengtis išaiškinti šias aplinkybes ir joms pasitvirtinus, atitinkamai teisinėmis priemonėmis reaguoti į A.Dirmeikio ir L.Dirmeikytės (nusikalstamus?) veiksmus.

Vykdo: vyr.tardytojas-kapitonas Daugalas ir
vyr.tardytojas -kapitonas Balčiūnas
iki š.m. gegužės 12 d.

4. Apklausti liudytoja kaltinamojo G.Vyto seserį Vytaitę Daīną, Aloyzo, gim. 1961 m., gyvenančią Panevėžio r., Krekenava,

Vykdo: Balčiūnas
iki š.m. gegužės 18 d.

(Apklausoje metu turėti omenyje, kad G.Vytas kameroje pasakojo, jog motinai ir seseriai jo nusikalstami ketinimai buvo žinomi)

Be to, visų liudytojų apklausoje metu išaiškinti G.Vyto psichinę būklę.

5. Surinkus visus charakterizuojančius duomenis apie G.Vyto asmenybę spręsti klausimą dėl teismo psichiatrinės ekspertizės skyrimo.

Vykdo: vyr.tardytojas-kapitonas Daugalas
iki š.m. gegužės 28 d.

6. Surinkti charakterizuojančius duomenis apie kaltinamąjį Antaną Vepštą, Juozo.

- apklausti jo tėvus, gyvenančius Panevėžio r. Krekenavos m.

+ Vepštą Juozą, Antano ir
+ Vepštienę Zofiją, Nikodemo

- seserį Vepškaitę Rasą, Juozo d.

Vykdo: vyr.tardytojas-kapitonas Balčiūnas
iki š.m. gegužės 13 d.

- + - apklausti A.Vepšto klasės auklėtoją ir artimiausius draugus apie pažiūrą į mokslą ir asmenybę;

Vykdo: vyr.tardytojas - kapitonas Balčiūnas
iki š.m.gegužės 25 d.

- + - apklausti liudytoju Krekenavos vidurinės mokyklos mokinį Tamošiūną Vilną, į kurį Vepštas kreipėsi, norėdamas įsigyti ginklą.

Tamošiūnas mokosi XI klasėje, gyv. Panevėžio r.
Krekenavos m. Karbonų k.

Vykdo: vyr.tardytojas - kapitonas Balčiūnas
iki š.m. gegužės 15 d.

7. Nustatyti ir apklausti liudytojais apie A.Vepšto asmenybę ir apie tai, kas jiems buvo žinoma apie pastarojo nusikalstamus ketinimus bėgti į užsienį:

- + - Marturą Juozą, Krekenavos vid. m-los 10 klasės mokinį;
+ - Pranaitį Stasį - Krekenavos vid. m-los XI klasės mokinį;

(Su Marturu ir Pranaičiu Vepštas buvo artimi draugai: kartu mokėsi groti gitara, eidavo į šokius, dažnai lankydavosi vieni kitų namuose.)

- Rūdį Albertą, gyvenantį Krekenavos apylinkėje Podų 2 kaime, su kuriuo mokosi ir artimai bendravo iki VIII klasės Vytas Gytis. Rūdis šiuo metu mokosi Panevėžyje.

Vepštas, Rūdis ir Vytas 1979 m. buvo "stumbro" restorane ir ten Vytas vedė pokalbį apie pabėgimą į Turkiją

Vykdo: vyr.tardytojas-kapitonas Balčiūnas ir Panevėžio VSK skyrius
iki š.m. gegužės 25 d.

8. Nustatyti ir apklausti liudytoju Arimaitį Saulių, kuris kartu su Vepštu ankstesniais metais bėgo iš namų.

(Šiuo metu Arimaitis mokosi Klaipėdoje jūreivių mokykloje ar kursuose, tiksliai nenustatyta).

Vykdo: vyr.tardytojas-kapitonas Balčiūnas ir
Panevėžio VSK skyrius
iki š.m. gegužės 28 d.

Jugka-
L 9. Nustatyti ir apklausti Antanaitį Albina, gim. 1961 m., su kuriuo Vepštas mokėsi iki VIII klasės.

(Šiuo metu Antanaitis mokosi Panevėžio PTM-28. Jis yra pažįstamas ir su G.Vytu.)

Vykdo: vyr.tardytojas-kapitonas Balčiūnas ir
Panevėžio VSK skyrius
iki š.m.gegužės 25 d.

Jugka-
10. Apklausti A.Vepšto tėvo seserį Trepkienę Lionę, gyv. Panevėžyje, ir tėvo motiną - Vepštienę Veroniką, gyv. Panevėžio r. Narbutų k.

Vykdo: vyr.tardytojas Balčiūnas
iki š.m. gegužės 26 d.

11. Surinkus šiuos duomenis apie kaltinamojo A.Vepšto asmenybę, spręsti klausimą dėl teismo psichiatrinės ekspertizės skyrimo.

Vykdo: vyr.tardytojas-kapitonas Balčiūnas
iki š.m. gegužės mėn. 28 d.

Jugka-
12. Byloje esama duomenų, kad kartu su kaltinamuoju G.Vytu, neteisėtu būdu nuvarant lėktuvą arba katerį, vykti į užsienį ir Panevėžio r. Krekanavos tarybinio ūkio veterinarijos

gydytojas Kanaporis Eugenijus, Juozo, gimęs 1957 m. E.Kanaporis pats atisakė įvykdyti savo nusikalstamą sumanymą iki pabaigos.

1979 m. vasario mėn. viduryje Kanaporis kartu su kaltinamuoju G.Vytu buvo išvykęs į Donecko sr. Gorlovkos m., kur siekė įsigyti šaunamąjį ginklą, norėdami jį panaudoti nuvarant lėktuvą arba katerį.

Be to, turimais duomenimis Kanaporis kartu su G.Vytu š.m. kovo mėnesį pasiuntė laišką į Pavlodaro m. nenustatytam asmeniui - Šurovui Anatolijui Ivanovičiui, gyv. Pavlodaras, (tačiau nurodytu adresu šis asmuo nenustatytas), kuriame prašė gauti 2-3 pistoletus.

Byloje yra duomenų apie tai, kad E.Kanaporis tikrai žinojo apie rengiamus G.Vyto ir A.Vepšto nusikaltimus, bet apie tai valdžios organams nieko nepranešė, tai yra jo veiksmuose yra nusikaltimo, numatyto Lietuvos TSR BK 197 str. II d., požymiai.

Siekiant tai patikrinti ir patraukti Kanaporį baudžiamonjon atsakomybėn už nepranešimą būtina:

- + - papildomai apklausti kaltinamąjį G.Vytą apie tai ar pažįsta jis Šurovą Anatolijų Ivanovičių ir jeigu taip, tai kokius jie turėjo tarpusavio reikalus

Vykdo: vyr.tardytojas kapitonas Daugalas
iki š.m. gegužės 8 d.

- + - imtis priemonių legalizuoti laišką, pasiųstą Šurovui ir jį panaudoti apklausos metu. Gavus papildomus duomenis apie Šurovą Anatolijų Ivanovičių, skubiai atskiru pavedimu prašyti jį nustatyti ir apklausti byloje liudytoju apie tai kas jam žinoma byloje.

Vykdo: majoras Krasnikovas ir vyr.tardytojas kapitonas Daugalas, suderinus su Pavlodaro sr. VSK valdybos 5 skyriumi

iki š.m. gegužės 11 d.

- spręsti klausimą dėl rašysenos ekspertizės skyrimo, siekiant nustatyti ar Kanaporis ir G.Vyto ranka rašytas laiškas A.Šurovui.

Vykdo: vyr.tardytojas-kapitonas Daugalas
iki š.m. gegužės 15 d.

- + - apklausti Kanaporį liudytoju apie nurodytas aukščiau jam žinomas aplinkybes, liečiančias G.Vyto ir A.Vepšto nusikaltimus. (Apklaustos metu naudoti visus turimus duomenys, kad Kanaporius tikrai buvo žinoma apie ruošiamą nusikaltimą.)

Po apklausos spręsti klausimą dėl kaltinimo pareiškimo pagal Lietuvos TSR BK 197 str. II d.

Vykdo: Daugalas
iki š.m. gegužės 19 d.

13. Pagal operatyvinius duomenis, gautus iš kamerinio šaltinio "Zolotov", G.Vytas palaikė glaudžius ryšius su Kanaporio E.J. broliu Kanaporiumi Virginijumi, Juozo s., gim. 1960 m., besimokančiu Vilniaus V.Kapsuko universiteto Matematikos fakulteto I kurse, gyv. Vilniuje,

V.Kanaporius buvo žinoma apie G.Vyto pasiruošimą neteisėtu būdu išvykti į užsienį, jiedu susirašinėjo laiškais, kuriuose dėstė savo antitarybines pažiūras. Be to, pas V.Kanaporį rinkosi ir kiti asmenys, tame tarpe kažkoks "invalidas", kuriuos vienijo bendros pažiūros.

Byloje būtina išaiškinti kaltinamojo G.Vyto ryšių su Kanaporiumi V.J. pobūdį bei nustatyti ar pastarasis ir jo

artimi ryšiai neužsiima nelegalia antitarybine veikla. Tuo tikslu, naudojantis operatyvinėmis galimybėmis nustatyti ir patikrinti Kanaporių V.J. bei jo visus ryšius.

Vykdo: V tarnybos I skyriaus vyr.oper.įgaliotinis
vyr.leitenantas Bogdanovas
iki š.m. gegužės 15 d.

14. Spręsti klausima dėl kratos darymo V.Kanaporio gyvenamojoje vietoje.

Vykdo: kapitonas Daugalas, vyr.leitenantas
Bogdanovas
iki š.m.gegužės 15 d.

15. Po kratos apklausti V.Kanaporių apie jo santykius su kaltinamuoju G.Vytu ir tai, kas jam žinoma jo byloje.

Vykdo: kapitonas Daugalas
iki š.m. gegužės mėn. 16 d.

16. Byloje yra duomenų, kad kaltinamojo G.Vyto pažįstama Irma Pakėnaitė buvo susitarusi kartu su juo bėgti į užsienį š.m. kovo 8 d., tačiau atsisakė, nes tarpusavyje susipyko.

Siekiant patikrinti, ar I.Pakėnaitės veiksmuose nėra nusikaltimo požymių bei uždokumentuoti G.Vyto nusikalstamus ketinimus būtina:

- nustatyti ir apklausti liudytoja I.Pakėnaitę ir jos motiną, kuriai žinoma apie buvusį susitarimą bėgti į užsienį tarp I.Pakėnaitės ir G.Vyto.

Vykdo: vyr.tardytojai - kapitonai Daugalas ir
Balčiūnas
iki š.m. gegužės mėn. 18 d.

17. Imtis priemonių nustatyti asmenį pravarde "Fantomas", ar "Negras", kuris atlieka bausmę už neteisėtą ginklo laikymą. Į jį kaltinamasis G.Vytas per Dangę Kalinovaite kreipėsi, siekdamas įsigyti šaunamąjį ginklą.

Šį faktą uždokumentuoti nustačius ir apklausus minėtus asmenis liudytojais.

Vykdo: vyr.tardytojas - kapitonas Balčiūnas
ir Panevėžio VSK skyrius
iki š.m.gegužės 19 d.

18. Paskirti byloje grafinę rašysenos tyrimo ekspertizę, siekiant nustatyti ar kaltinamojo G.Vyto ranka rašytas laiškas rusų kalba laivo įgulai, kuriame reikalaujama pakeisti lėktuvo maršrutą.

Vykdo: vyr.tardytojas - kapitonas Daugalas
iki š.m. gegužės 18 d.

19. Padaryti visų daiktų ir dokumentų, atrastų ir paimtų kaltinamųjų G.Vyto ir A.Vepšto buto ir asmens kratų metu, apžiūrą.

Vykdo: vyr.tardytojai - kapitonai Daugalas ir
Balčiūnas
iki š.m. gegužės 30 d.

20. Padaryti poėmį šaknelių nuo aviabilietų, pagal kuriuos G.Vytas ir A.Vepštas skrido š.m. kovo 30 dieną iš Vilniaus į Simferopolį. Šios šaknelės saugomos Vilniaus aerouosto archyve.

Vykdo: vyr.tardytojas - kapitonas Balčiūnas
iki š.m.gegužės 15 d.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

21. Kaltinamųjų G.Vyto ir A.Vepšto tardymą derinti su kamerinės agentūros darbu, siekiant patikrinti kaltinamųjų parodymus bei visapusiškai ir pilnai ištirti visas baudžiamosios bylos aplinkybes.

Tardymą kaltinamojo G.Vyto atžvilgiu ir darbą su kameriniu šaltiniu "Zolotov" -

atlieka vyr.tardytojas-kapitonas Daugalas
ir vyr.tardytojas-papulkininkis Vinokurovas

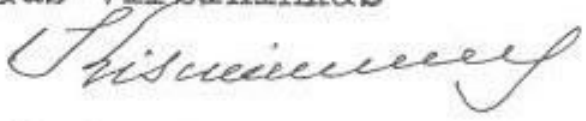
Tardymą kaltinamojo A.Vepšto atžvilgiu ir darbą su kameriniu šaltiniu "Gražiu" -

atlieka vyr.tardytojas-kapitonas Balčiūnas
ir vyr.tardytojas-papulkininkis Vinokurovas

Šį planą pildyti ir, kilus būtinumui, numatyti papildomas priemones numatytiems punktais įvykdyti.

Lietuvos TSR valstybės saugumo komiteto
tardymo skyriaus vyr.tardytojas
kapitonas
V.Daugalas

SUTINKA -

Lietuvos TSR valstybės saugumo komiteto
tardymo skyriaus viršininkas
pulkininkas
E.Kisminas

Lietuvos TSR valstybės saugumo komiteto
5 tarnybos viršininkas
pulkininkas
E.Baltinas

4/ 822